

Erikoiskirjastot somessa

*Päivikki Karhula,
johtava tietoesiantuntija
Eduskunnan kirjasto*

5.4.2017

EDUSKUNTA

Sisältö

- Somella on elinkaari
- Some vaatii strategiaa
- Some osana muita palveluja
- Eduskunnan kirjaston toimintamalleja

Elinkaari

Web 2.0?

“Web 2.0 is the *network as platform*, spanning all connected devices; Web 2.0 applications are those that make the most of the intrinsic advantages of that platform: delivering software as a continually-updated service that gets better the more people use it, consuming and *remixing data from multiple sources*, including individual users, while providing their own data and services in a form that allows remixing by others, creating network effects through an "*architecture of participation*," and going beyond the page metaphor of Web 1.0 to deliver *rich user experiences*.”

- Tim O'Reilly (2005)

Sosiaalisen median elinkaari – 2000-luku

Blogit

Keskustelupalstat

Kommentointi

Arviointi (rating)

Linkkien, kuvien,
videoiden ja esitysten
jakelu

Uuden tiedon seuranta

Virtuaalimaailmat

Wikit, yhteistyöalustat

Yhteisölliset palvelut

Sosiaalisen median elinkaari – 2010-luku

Keskittyminen

Erikoistuminen

Konseptien muutos

Mobiililaitteet

Nopea vuorovaikutteisuus

Sosiaalisen median elinkaari – 2010-luku

- [2010](#): "the default choices are **Twitter**, **Facebook**, **LinkedIn** and **YouTube** because they are the most popular"
- [2016](#): **Facebook**, **Twitter**, **Google+**, **YouTube**, **Instagram**, **Flickr**, **Periscope**, **Foursquare**, **WhatsApp**...

2017

- Käyttäjämääriltään suurimmat: Facebook, YouTube, Instagram, Twitter
 - Venäläinen VK merkittävän laaja
- Arvoltaan suurimmat: Google, Facebook
 - Kiinalainen Baidu suurimpien joukossa

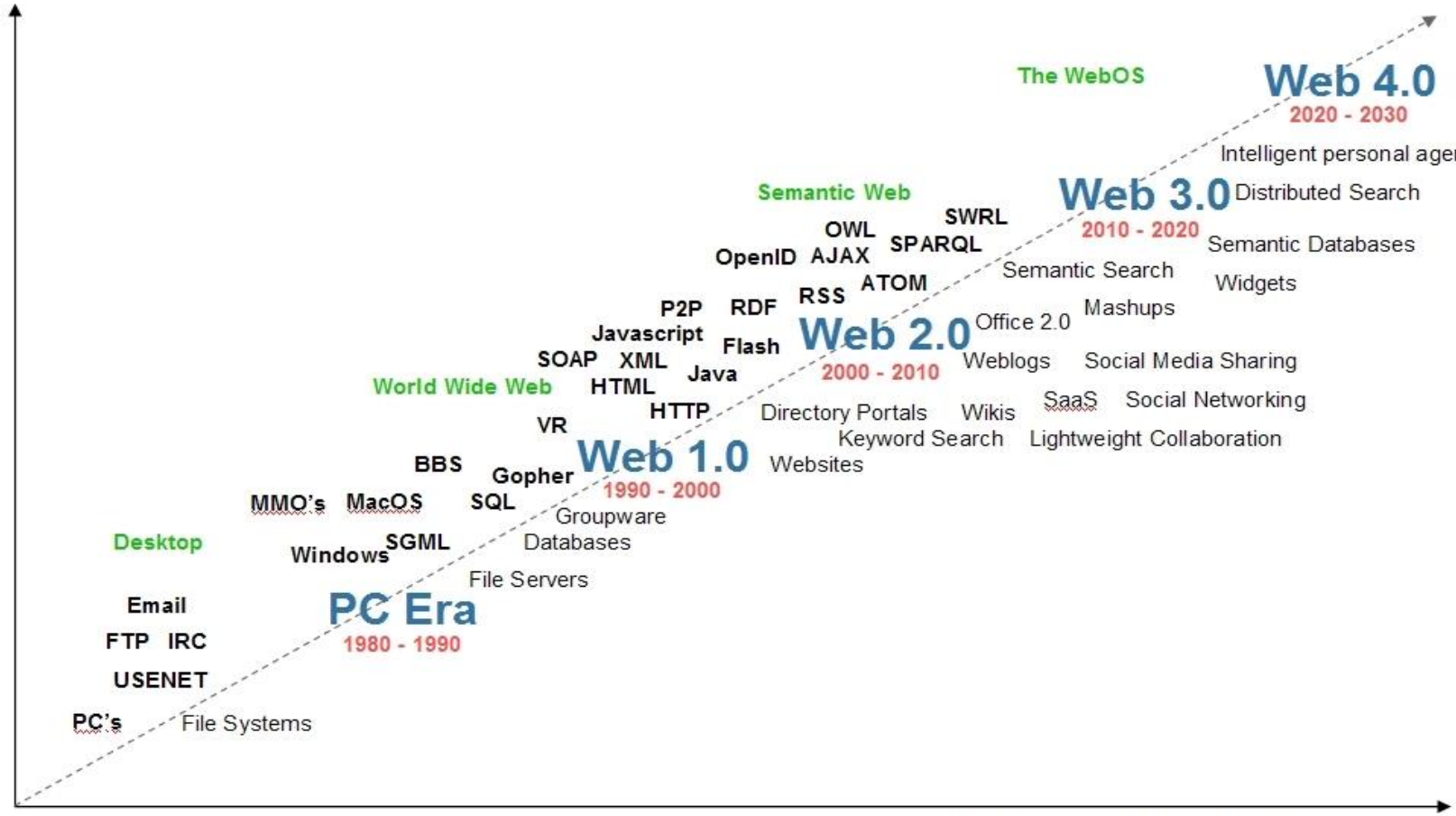

100zakladok	Adfty	Adifni
ADV QR	Amazon	Amen Me!
AOL Lifestream	Aol. AOL Mail	APSense
Atavi	Baidu	Balatarin
Beat100	Bit.ly	BizSugar
Bland takkinn	Blogger	Blogkeen
Blogmarks	Bobrdobr	BonzoBox
Bookmarky.cz	Bookmerken	Box

Sosiaalisen median kehityskaari

- Web 2.0
 - Itse valittu tiedonjakaminen
- Web 3.0 ja siitä eteenpäin
 - Integroituminen/yhdistyminen (aggregaatit), automatisoituminen (avoin data ja automaattinen tiedonjakelu)
- Web 4.0
 - Älykkäät teknologiat, profiloitu ja personoitu jakelu

Semantics of Information Connections

Semantics of Social Connections

Source: Radar Networks & Nova Spivack, 2007 – www.radarnetworks.com

Somestrategia

Lähtökohtia

- Tutustuminen some-palveluihin
- Hyötyjen ja haasteiden arviointi
- Tavoitteiden ja fokuksen määrittäminen
- Käyttöönoton suunnittelu

Sosiaalinen media

Mahdollisuudet

- Avoimuus
- Nopeus
- Tavoitettavuus
- Halpuus
- Tiedon yhdistely
- Verkostoituminen
- Vuorovaikutus
- Uusien asiakkaiden tavoittaminen

Haasteet

- Sitoutuminen ylläpitoon, resurssit
- Palvelujen elinkaari
- Palvelukonseptin muutokset
- Tiedonhallinta
- Tietosuoja
- ”Pimeä puoli”

”Väline on viesti”

- Marshall MacLuhan, 1964

Viestinnällinen muutos

- Avoimuus
 - Viestintätyylin keventyminen vs. sopivuuden rajat
- Dynamiikan muutos
 - Jatkuva esillä oleminen
 - Nopeus
 - Ajankohtaisuus
 - "Tietovirrassa toimiminen"

Eduskunnan kirjaston lähestymistapa

- Tutustuminen (2005-2009)
 - Konseptin tutkiminen, luennointi, kirjoituksia
- Linjaukset ja suunnittelu (2009-)
 - Ohjausryhmä, verkkopalvelutiimi, viestintätiimi
- Käyttöönotto (2009-)
 - Sovelluksien käyttöönotto ja seuranta
 - Työn organisointi ja vastuuttaminen

Sovellusten arviointi

- Hyödyt vs. ongelmat
 - Luovuttiin esim. Wikipedian hyödyntämisestä, linkkitietokannasta somessa (Delicious)
- Sisältö
- Työnjako
 - Ylläpito, aikataulu/vuorot, hallinta ja kehittäminen
- Arviointi
 - Käyttäjämäärä, käyttäjien palaute, tilastot, käyttäjäkyselyt

Some osana palveluja

Strategian tarkentuminen

- Tietostrategia (2011)
 - Sisältöjen jalostaminen ja jakelu
- Verkkopalvelun uudistaminen (2015)
 - Sosiaalinen media osaksi verkkosivustoa
 - Intranetin (Sharepointin) yhteisölliset toiminnallisuudet ja palvelut
- Viestintäsuunnitelma (2016)
 - Sosiaalinen media osaksi viestintää

Strategian tarkentuminen

- Eduskunnan kanslian strategia (2016-2019)
 - Periaatteet
 - "Avoimuuden ja tiedon käytettävyyden edistäminen"
 - Palvelut
 - Päätöksenteon tietotuki
 - Vuorovaikutteiset kansalaispalvelut

Strategian tarkentuminen

- Eduskunnan kirjaston palvelustrategia (2016)

- Visuaalisuus

- Videot, kuva-aineistot

- Vuorovaikutteisuus

- Chat

- Tiedon laatu

- Luotettava ja moniarvoinen tieto

- Sisältötuotanto

- Lainsäädäntöhankkeiden tietopaketit (LATI)

Eduskunnan kirjaston toimintamallit

Some (2007 vs. 2017)

Suunnitelma

RSS
Sisältöjen jalostaminen
Yhteisöpalvelut
Keskustelu
Linkkien jakelu/hallinta
Wiki

Toteutus

Blogi
Facebook
Twitter
Flickr
RSS
YouTube
Intranetin
työtilat/blogi/keskustelu

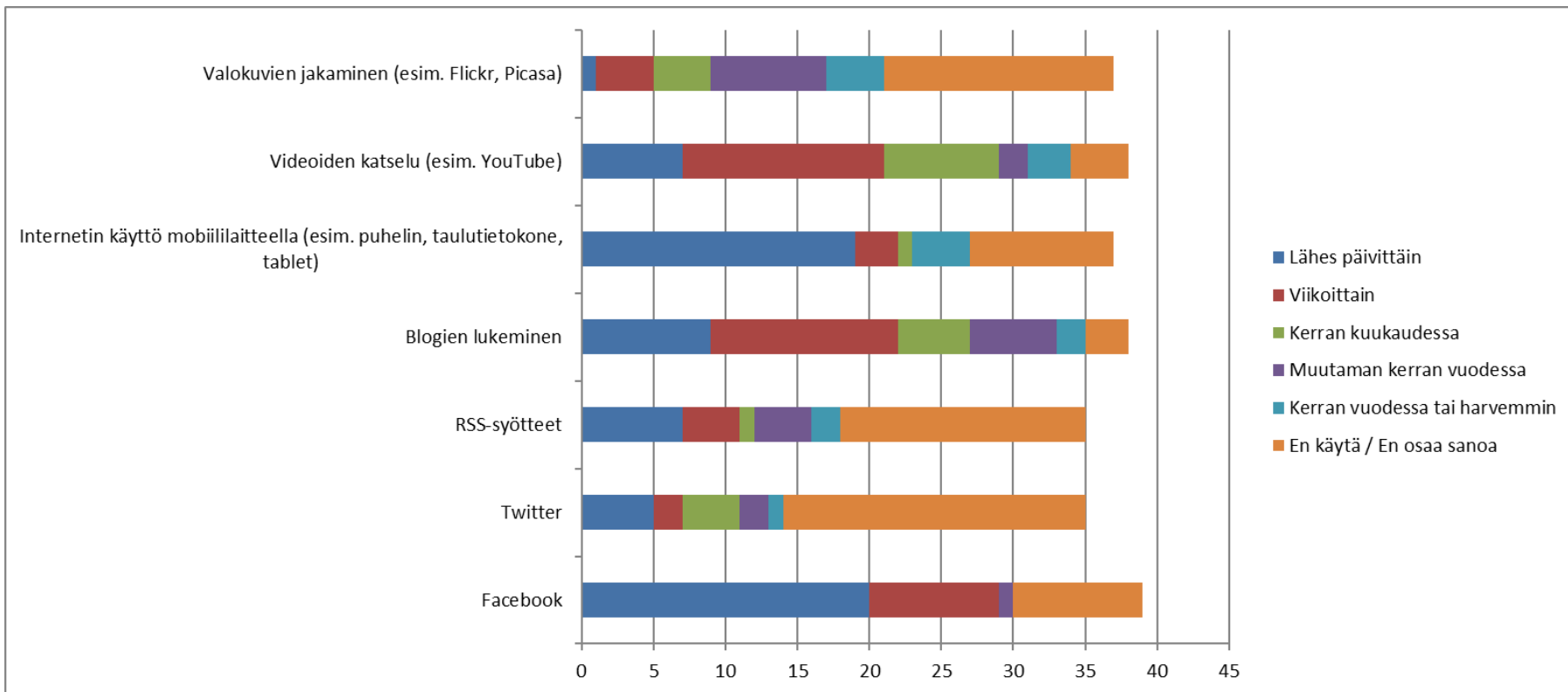
Some-palvelut

- Vakiintuneet osaksi palveluja
- Päivitykset ja työnjako toimivat
- Twitterin käyttö laajenee voimakkaimmin

Verkkopalvelukysely (2012)

- Facebook, blogi ja videot suosituimpia
- Käyttö mobiililaitteilla
- Twitterin suosio ei näkynyt, vaikka tällä hetkellä laajimmin tavoittava some-palvelu

Kuinka usein käytät alla mainittuja verkkopalveluja?

Leena Karjalainen, 8.10.2012

Verkkopalvelut 2017

- FINNA – asiakasliittymän käyttöönotto (2017)
- Uusi kirjastojärjestelmä (2016-2019)
- Eduskunnan yhteishankkeita
 - Avoin data (2017)
 - Hakupalvelujen ja käytettävyyden kehittäminen (2016-)
 - Mobiilipalvelut (2016-)

Organisaatio

- 39 työntekijää (53 henkilöä 2000-luvulla)
- Hierarkkinen vs. tiimiorganisaatio
 - Kirjasto: neuvontapalvelut, kokoelmapalvelut, arkisto, johtavat tietoasiantuntijat (4), ohjausryhmä
 - Osa tieto- ja viestintäyksikköä: tiedotus, sisäinen tietopalvelu, kirjasto
 - Tiimit: verkkopalvelut, viestintä, kirjastojärjestelmä, asiakaspalvelu, tietopalvelu, kokoelmapalvelu, indeksointi, arkisto
 - Suunnittelu: ohjausryhmä, verkkopalvelutiimi, viestintätiimi
 - Sisältötuotanto: kirjaston henkilökunta voi osallistua laajalti

Some-palvelut 2017

- [Parlamenttikirjasto –blogi](#) (Blogger, 2007-)
- [EdariFi](#) (Twitter, 2012-)
Lähes 3 000 seuraajaa
- [Facebook](#) (2009-)
Yli 1 200 tykkääjää
- [YouTube](#) (2012-)
- [Flickr](#) (2008-)
- [RSS](#) (2007-)
- Intranet (SharePoint, 2015-)

Some (2009 vs. 2017)

Palvelu	Toimintamalli	Aikataulu
Blogger	Sisältöjen, palvelujen tai tapahtumien esille nosto	Viikottain
Facebook	Tapahtumat, koulutukset, näyttelyt, vierailut, palvelut, julkaisut	Tilannekohtaisesti
Flickr	Tapahtumat, koulutukset, näyttelyt, vierailut	Tilannekohtaisesti
Twitter	Ajankohtaiskeskustelu ja taustoitus	Päivittäin
RSS	Uutusseuranta	Automaattinen
YouTube	Tapahtumat, koulutukset, näyttelyt, palvelut, asiakkaat	Tilannekohtaisesti

Intranet

Palvelu	Toimintamalli	Aikataulu
SharePoint/ työtilat	Asiakirjat, suunnitelmat, julkaisut, koulutusaineistot	Tilannekohtaisesti
SharePoint/ blogi	Julkinen blogi, sisäinen tiedonjakelu, "matkakertomukset"	Viikoittain
SharePoint/ keskustelu	Työryhmien työskentely, yleinen verkkokeskustelu	Ryhmäkohtaista